

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adăusele sale „Foaia Interesantă”, „Foaia de glume „Bobirnați” și broșurile „Spicuri Economice”, pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. la an! „Lib.” ca „Foaia Int.” pt. economi 3 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Foaie națională politică.

ooo

Apare LUNIA ȘI JOIA

Insertiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — Insertiunile ce se dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă.

Insertiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte

== Manuscriptele nu să dau înapoi. ==

✝ Regele Carol I.

Sîmbătă după amiază, în 10 Oct. n., a sosit la noi știrea neașteptată și cu totul zguduitoare, că Regele Carol al României, — a încetat a mai fi între cei vii.

Această grozavă încercare a sorții ajunge pe România tocmai în zilele cele mai gingașe, cînd mai mult ca ori-și-cînd avea trebuință de povăța și călăuza unui domnitor probat și înțelept, cum era fericitul în Domnul Regele Carol I.

Știindu-l pînă în cele din urmă zile încă viguros și ținînd cu mîna tare cîrma politică a Țării sale, — știrea ne-a părut cu totul de necrezut! — Durere, ea s'a adevărit prea curînd.

Regele Carol, ajuns la frumoasa vîrstă de 75 ani, împliniți în April a anului de față, — era în timpul din urmă cam suferind. Mai ales înainte cu vre-o 5 ani, i-se clătina sănătatea așa de tare, încît numai o cură îndelungă și aspră — l'au ținut medicii aproape doi ani de zile numai cu lapte, pentru a-i renouă și însănătoși părțile gingașe, vinele, ficatului și stomacul, — l'au intrămat așa de mult, încît toată lumea se bucura, că e iarăși sănătos și bine, precît se poate la un om la vîrsta de peste 70 ani.

Lumea la București începuse a nădăjdui chiar, că o să-l vadă cu bine împlinind în 1916 (peste un an și jumătate), *domnia de 50 de ani*. — și guvernul luase măsuri ca pe acel an să se aranjeze la București o mare Expoziție Națională și Sărbări Naționale de o strălucire fără păreche, ca arătare a bucuriei ce o simte Țara Românească, ba tot neamul românesc, că vede pe întîiul Rege al României, șezînd de jumătate de veac în scaunul Domniei, împodobit cu prețioasa Coroană de oțel, ce și-a făurit-o într'un războiu strălucit și înălțător de țară!

Dumnezeu însă, iată, altfel a rînduit. Zilele grele prin care trecem și în care toată lumea suferă cumplite iritări și zguduirii sufletești, — au iritat și zguduit de sigur foarte mult și pe Regele Carol și i-au ațîțat de nou vechea boală, — care apoi îi grăbi sfîrșitul, chiar într'un timp așa de critic, ca timpul de față.

Telegrama trimisă Sîmbătă, dela București, vestind zguduitoarea știre, sună așa:

București, 10 Octob. Regele Carol a murit azi dimineață la jumătate la șapte. Era bolnav de cîteva săptămîni. Vechiul seu morb de stomac și de ficat, s'a renouit. Se spune că se formase și rac, — dar starea nu era socotită ca primejdioasă. Asară însă (Vineri sara) s'au arătat semne îngrijitoare și azi dimineață Regele a trecut dintre cei vii.

Îndată au fost încunostiințate reprezentanțele României din străinătate (ambasadorii și konzulii), apoi toate curțile domnitoare străine și pe edificiile publice s'a scos steagul negru. — Moartea Regelui a stîrnit mare uimire și jale adîncă.

Regele Carol lasă în urma sa un trecut glorios, o viață din cele mai bogate în roade fericite și fericitoare pentru Țara pe care cu mult tact și înțelepciune a cîrmuit-o.

Istoria Țării sale va scrie cu litere de aur pagina pe care va fi descrisă viața Lui!

Dumnezeu să-l așeze între dreptii și aleșii sei.

(Multe amănunte în numărul de Joi și cei viitori).

Lupta din Francia.

Raport german despre mersul luptei în Francia.

Marele stat major german a dat la 8 Oct. următorul raport despre starea pe câmpul de războiu:

Berlin, 8 Oct. — Luptele ce se dau la aripa noastră dreaptă în Francia, încă n'au dus la o încheiere.

Înaintarea Francezilor pe frontul de miază-noapte dela Verdun și spre Argonnes (munți), a fost respinsă de noi.

*

Raportul statului major francez.

Statul major francez, dă, despre starea pe câmpul de războiu, în aceeași zi, următorul raport:

Paris, 8 Oct. — Operațiile (mișcările prin lupte) începute la aripa stângă, le urmăm, în deosebi în ținutul dela Roye, unde toate atacurile germane le-am respins, deși pe linia aceasta au sosit ajutoare nouă, aduse din centru (dela armata dela mijloc).

În centru, dela Reims până la Argonnes, nu-i nimic nou.

Părerea peste tot (despre mersul luptei) ne e priincioasă.

*

Mare luptă la aripa dreaptă.

Berlin, 11 Oct. — Între Lille (oraș aproape de hotar la colțul de sus spre mare al Franciei) și între Roye se dă luptă foarte înverșunată între aripa dreaptă germană și cea stângă franceză.

Germanii, ca să împedecă încercările de încungiurarea aripei, pe care le fac francezii, — au întins aripa lor dreaptă până la hotarele Belgiei.

În luptele acestor două aripi, cele mai tari și mai înverșunate, Germanii au cuprins orașul Douai (între Lille și Arras).

*

Luptă pe viață și moarte în jur de Arras.

Orașul francez Arras e centrul unei lupte foarte înverșunate între Francezi și

Germanii. Aci pare a fi inima aripei drepte germane (și a celei stinge franceze). Șiragul de armate franceze se izbește aci de cele germane din fața sa, cu atîta putere, încît cînd unul cînd altul e împins înainte apoi iar napoi, peste orașul Arras! Așa că orașul e azi în stăpînirea trupelor franceze, mîne în al celor germane! Între astfel de împrejurări orașul a suferit grozave pagube.

În 4 Octobrie, de pildă, au intrat Germanii în oraș, și în 6 Octobrie, cînd Francezii au primit însemnate întăriri, iar au intrat Francezii în el, sîlind pe Germanii a se retrage! Și i-au scos pe Germanii afară după o luptă foarte sîngeroasă, dată pe străzile orașului, luptînd om cu om, pept la pept!

*

Indienii așteaptă răsplata Jertfei ce aduc!

Berlin, 9 Oct. — Un corespondent de războiu englez adeverește că da, au sosit 70.000 de Indieni pe câmpul de luptă din Europa. Iar conducătorii lor așteaptă dela Anglia, ca drept răsplată a jertfei lor, după războiu Anglia să dea lărgirea drepturilor de ocîrmuire a Indiilor. Și se scrie că Anglia e și aplicată a le răsplăti credința și jertfa ce aduc.

*

Trupele africane

aduse de Francezi în foc, au suferit poate mai mult ca ori care altele. Un ofițer ce a luptat în mijlocul acestor trupe, spune, că în cele dintîi ciocniri cu Germanii, cari au fost foarte sîngeroase. — au căzut cel puțin jumătate din soldații africani!

Vorbînd despre lupta Germanilor, același ofițer spune, că pușcatul Germanilor e la fel de bun ca al „aliaților“ (Francezi, englezi)

Dintre ofițeri, spune el mai departe, au căzut foarte mulți, în asămănare au căzut mai mulți ofițeri francezi decît germani.

*

Oaste nouă engleză pe câmpul de luptă.

Roma, 9 Oct. — Ziarul „Giornale d. Italia“ află, că o nouă oaste engleză adusă pe mare, s'a dat jos pe țarm la Ostende (țarmul Belgiei) și la

gura rîului Kerke. Merge se ajute aripei stînge franceze în încungiurarea aripei drepte germane.

*

60.000 englezi.

Londra, 9 Oct. — Ziarul „Times“ spune, că dela începutul războiului, oastea engleză (pe atunci sub 200.000) a ajuns deja la 500.000, prin înștiințările cele noue.

*

Francezii se încred?

Berlin, 8 Oct. — Din Londra se vestește: Poincaré, președintele republicii franceze, și ministri Viviani și Millerand, cari au petrecut azi aici, — și-au arătat părerea plină de încredere în viitorul războiului. După socoteala lor, câmpul de luptă va fi, nu peste mult timp, Germania (căci azi, afară de o mică aripă, toată lupta frămîntă pămînt francez).

*

Lupta Belgienilor

— Mai nou —

Berlin, 11. Oct. — La Andanarde, pe hotar belgian, spre miază-noapte della Lille, se dă luptă între Belgieni și Germanii.

Belgienii încearcă a se uni (a se împreuna) cu orice preț cu armata franceză.

Această știre arată, că armatele din Belgia, retrase din părțile cuprinse de Germanii a țării lor, s'au tras acum spre Francia, vînd a se uni cu aripa stîngă franceză. Germanii au băgat de samă lucrul acesta și au sărit în calea lor, — de aci lupta de care se spune aci.

Lupta nu e încă hotărîtă.

De necrezut!

Iaponezi aduși în Europa la luptă?

Atîta s'a tot vorbit de aceea, că, la nevoie, Rusia și Anglia o să primească și ajutor de oști pe uscat din partea Japoniei, — și de atîtea ori s'a desmîntit această făimă, încît acum, cînd se ivește iară, nu știi ce să faci, să mai crezi ceva din ea ori nu?

În »Arad K.« dela 9 Oct. vedem o telegramă cenzurată, care vestește următoarele:

Köln, 8 Oct. — Ziarului »Kölnische Zeitung« i-se telegrafiază din Copenhaga, că un domn venit din Dania, a spus, că în 26 Septembrie au sosit acolo mai multe trenuri militare, cu soldați japonezi! Oficiantii de tren i-au spus, că până în 26 Sept. au sosit pe linia aceea, venind dela Vladivostok, 160 de trenuri militare, fiecare tren de cîte 35 vagoane, (ceea-ce, luînd cam 30 oameni de vagon, fac peste 1000 de oameni pe un tren, sau: pe 160 de trenuri, cam 160.000 de oameni).

Ofițeri ruși, — zice domnul care povestește acestea, — au întărit și ei știrea asta, și spun că japonezii vor fi duși la Vilna (oraș în Rusia).

Credem că și de data asta să va desmînti această știre, care prea ar vărsa lumină urită asupra războiului acestuia european, aducînd să se amestece în el și pe japonezi, cari n'au altfel nici o legătură de-adreptul cu vre-un stat din Europa.

Că Anglia și Francia aduc oști de prin Indii și de prin Africa, o mai poți înțelege, căci au acolo coloniile lor, țări supuse lor, și, a-și aduce oști din acelea, e tot ca a le aduna din hotarele proprii, — dar a cere întervenirea Japoniei, prea e lucru nepotrivit cu mîndria Europei.

Lupta din Galitia.

Lupte uriașe în jur de Przemysl.

Budapesta, 8 Oct. — Oștile noastre austrougare în înaintarea lor mai departe prin Galitia, au respins ieri pe inamic de-alungul drumului ce duce către Przemysl, anume la Bércy (din jos de Dinow), și am cuprins de nou și orașul Pzesowo, unde am cucerit și cîteva turnuri dela Ruși, apoi mulți prinsoneri și cară.

Atacurile repetate date de Ruși asupra însăși cetății Przemysl, oștile noastre din lăuntru cetății, le-au respins strălucit.

Höffer,
subst. com st. maj.

*

Perderi uriașe au avut Rușii la Przemysl.

O telegramă din Viena vestește, după o știre primită din București, că, după cum s'a auzit acolo, la începutul săptămânii trecute, oastea rusească care împresură cetatea Przemysl, a dat atac (șturm) asupra șanțurilor mai din afară ale cetății. Au ajuns până la șirele de drot dințat ce încungiușă șanțurile, și până la șanțuri. De aci însă au fost siliți a se retrage cu pierderi grozave. Căci părțile de șanțuri cari erau subminate (sub care era pusă dinamită) au luat foc și au azvirlit în văzduh oștile ce intrase în șanțuri; apoi și tunurile din cetate li-au făcut mari stricăciuni, — așa că se spune că Rușii ar fi avut aci pierderi până la 40 000 de oameni!

*

Respingerea Rușilor prin Galiția.

Budapesta, 10 Oct. — Ieri inamicul (Rușii) a mai încercat un atac asupra Przemyslului din spre miazăzi-răsărit, pe care înse oștile din cetate l'au respins, făcând inamicului pagube mari. Retragerea Rușilor de sub cetate s'a prefăcut în fugă, și de pe linia apuseană au trebuit să se curățe de tot, căci cavaleria noastră a ajuns până acolo.

Inimicul, zăpăcit prin mișcările repezi ale armatelor noastre din Galiția, a cercat, ce-i drept, să își copere trupele cari împresură cetatea Przemysl, împingând înainte spre apus de cetate, părți din oștile sale, — dar față de înaintarea repede a oștilor noastre, nu s'a putut ține. Acele 5—6 divizii rusești cari au luat lupta cu noi la Lancut (între Rzesow și Jaroslav, în sus de Przemysl) sunt în retragere grăbită spre râul San.

Tot așa au respins, după scurtă împotrivire, o divizie de cavalerie rusească și o brigadă de infanterie spre răsărit de Dynov, unde se afla în așezări întărite.

Oștile noastre sunt peste tot locul pe urma inamicului.

Höffer, maj.

*

Reese din această telegramă, că Rușii, cari înaintaseră prin Galiția până departe spre apus de Przemysl, lăsând la Przemysl numai armata de împresurare de lipsă, — acum când armatele noastre, unite cu cele germane, s'au ridicat și au luat ele ofenziva (atacarea) — se retrag mereu din calea armatelor noastre.

Dacă această retragere se va urma încă câteva zile așa, — atunci linia rusească de retragere va ajunge la Lemberg, și se va putea în cîrînd vedea deșertarea și acestui oraș.

*

Lipsa de ofițeri în armata rusească.

Stockholm, 8 Oct. — Din Petersburg să scrie, că în armata rusă începe a se simți tare lipsa de ofițeri. Căci de tot mulți au căzut în luptele de pân'acum, ca răniți, morți ori bolnavi.

*

Perderile Rușilor ating cifra de 800.000

După mărturisirile chiar a unui ziar rusec, — Rusia a pierdut pân'acum în acest războiu (socotind pe cei căzuți în prinsoare, pe bolnavi, pe răniți, chiar și pe ușor răniți cari abia au stat 8—10 zile sub leuire), — cam 800.000 oameni! Din acestia abia a 3-a parte s'au mai putut întoarce la locul lor sub arme.

*

Armata rusească din Azia, în Finlanda.

Berlin 6 Oct. — Oameni din Finlanda, fugiți la Tornea spun, că acolo în toate părțile de pe lângă mare (în ținutul »Sinului finlandez») se lucrează cu mare zor la ridicarea forturilor de apărare și așezarea tunurilor de cetate la locurile potrivite, pentru ca să se poată apăra de Ruși. *Mai multe corpuri de armată rusești din Azia se află în Finlanda și așteaptă porunca de plecare.*

Diplomație engleză

să sfarmă să-și afile
ajutoare noue.

Ziarele germane scot viu la iveală alergarea oarecum desperată a diplomației engleze pe la curțile statelor neutre (neameteceate în războiu) spre a-și mai afla vre-un ajutor, căci, așa cred chiar și politiciii antantei (a tovară-

șiei franceze-engeleze-rusești), că fără a mai primi ajutorul veunui puteri de seamă, — nu pot ieși biruitoare asupra Germaniei și a soaței sale de arme Austro-Ungaria.

Diplomații englezi au bătut mult la porțile Italiei, făgăduindu-i câte toate. Dar Italia, ca și România, spune că e hotărîtă a rămîne neutră. Mai nou ci-că i-au pus în vedere, că, de întră și ea în războiu, li dau și din Franția o bucată de hotar, care e locuită de mulți Italiani (și din pricina căreia cele două state vecine au avut adeseori frecări și supărări). Nici această făgăduială însă, nu mișcă pe Italia din hotărîrea sa de a sta de-o parte.

— La Portugalia însă, se vede că au prins mai bine apucăturile englezești, căci despre Portugalia vin știri, că ar fi pe cale a se lua după sfaturile Angliei. Corăbiile știm că și-le-a dat Angliei încă la începutul războiului, sub cuvînt că i-le-a »vîndut«.

Acum ziarul »Reichspost« din Viena, spune, că după știrile sosite acolo, în cercurile hotărîtoare portugheze se arată aplicare, ca, la dorința Angliei, trupele portugheze să fie trimise în Franția de ajutor.

Ziarul »Az Est« de azi, Joi dimineața, are din Viena știrea, că un vas de războiu englez a sosit zilele trecute la Lisabona (capitala Portugaliei), ducînd diplomați englezi cu menirea de a pregăti declarația de războiu ce să o facă și Portugalia Germaniei. Ba o altă telegramă din același ziar ține a ști și mai mult. Ea sună:

Viena, 7. Oct. Aflu din izvor cu totul vrednic de credință, că în cercurile diplomatice de aici se știe, că Portugalia a declarat deja războiu Germaniei!

MAI NOU

Noul rege al României.

Din București se telegrafiază, că îndată se s'a vestit moartea Regelui Carol, — guvernul țării a și vestit urcarea în Tron a noului Rege Ferdinand!

Forma sărbătorească de punere a jurămîntului pe legile țării în fața guvernului și a aleșilor țării, anume naîntea dietei, a tuturor deputaților, senatorilor și ministrilor, — s'a făcut de noul Rege ieri Duminecă, la București.

Armata s'a înfățișat în-

dată, prin capii sei, înaintea noului Rege și i-a depus jurămîntul de credință și supunere.

Guvernul, care a fost numit de vechiul rege, avînd stăpîn nou și-a înștiințat retragerea sa din slujba avută, — dînd privilegii noului Domnitor a-și numi de conducători ai trebilor țării (ministri), pe acei pe care el îi dorește și în cari el are încredere. Noul Rege a numit tot pe foștii ministri, cari au se conducă astfel tot ei lucrurile mai departe.

Germanii contra Varșoviei și Ivangorodului.

Berlin 11 Oct. — »Daily Mail« află dela vestitorul său din Petrograd, că Germanii înaintează prin Polonia rusească în 4 grupe mari. Trei grupe (coloane) merg din Kalis și Bendin spre Varșovia și Ivangorod, iar a patra coloană, dela Krakau pe țărîmurul stîng al Vistulei, (asta ca aripa stîngă a armatelor austro-ungare luptătoare în Galiția).

Luptele în Carpați.

— Mai nou. —

Ziarul »Az Est« are în numărul său de azi, Luni, următoarele telegrame despre luptele de izgonire a Rușilor din țară:

Alsóbisztra, 11 Oct. — In luptele ce se dau din sus de Ökörmező, tot trupele noastre au rămas biruitoare.

Cele din urmă părți din oștile rusești ce se mai aflau aci, au fost bătute și s'au refugiat din țară pe la Tornya. Oștile noastre le urmăresc acum în afară de Ungaria (în Galiția).

Szatmárnémeti, 11 Oct. — Pe drumul dela Herince spre Ökörmező, gendarmii duc 72 de Ruși prinși. Oștile noastre au prins pân'acum un regiment și 2 tunuri luat la Ökörmező. Așezările de luptă a oștilor noastre sunt minunate, voia lor de luptă, bună.

Bistrița, 11 Oct. — De ieri inamicul se retrage pe toată linia din calea oștilor noastre. Ei au primit poruncă de retragere de peste tot locul.

— Contele Meran, guvernorul Bucovinei, care se refugiase în Ardeal din calea Rușilor și petrecea în Cluj, — e pe cale napci spre Bucovina, avînd să-și iee iarăși oficiul. El vrea să treacă în Bucovina prin pasul dela Bărgău, pe unde însă, numai așa va putea înainta, dacă dela Tihuța va merge călare.

Lupta în Belgia.

Antwerpen-ul a căzut! — Armata din el s'a retras pe corăbii și merge pe cîmpul de luptă în Franca.

Berlin, 8 Oct. — Marele stat major german vestește: La Antwerpen fortul Broechem a căzut în mâinile noastre. Atacurile noastre au trecut riul Nethe și ne apropiem de întăriturile din lăuntru. Am bătut o brigadă engleză și pe Belgieni între forturile din afară și cele dinlăuntru și i-am împins napoi spre Antwerpen. Am luat 4 tunuri grele, 52 de cîmp, mai multe mașini de pușcat, apoi am făcut mai mulți prizoneri, printre cari și Englezi.

*

Luptă până la potop la Antwerpen.

Rotterdam, 8 Oct. — Sfatul comunal al orașului Antwerpen, s'a alăturat la hotărîrea luată de comanda militară, de a duce apărarea orașului Antwerpen până la secarea tuturor puterilor lui.

*

Uriase lupte la Antwerpen.

Despre crîncenile lupte din jurul cetății Antwerpen, ziarul englez „Telegraph” scrie:

Peste riul Nethe s'a făcut trecerea Marți, după ce artileria germană a dus o luptă îndelungată și aprinsă. Germanii au operat în trunghiul Liene-Puers Antwerpen. Au trecut trupe de pioniri făcători de poduri, lucru ce a reușit numai după încercări repeșite de mai multe ori și cu mari pierderi! Indată ce trecerea peste Nethe a reușit, pe țărmii dincolo au fost așezate tunuri grele, cari au început a trage. A urmat un atac vehement de infanterie, care a atacat fortul (întăritura) Puers.

Lupta a fost crîncenă!

Belgienii au spart cu tunurile de mai multe ori podurile (germane) de peste Nethe, dar pionerii, prin ori ce primejdie, au tras altele nouă în locul lor.

Femeile belgiene.

Foi ilustrate engleze aduc chipuri, din cari reese, că Englezii nu numai că mărturisesc fără sfială chipul de-a lupta al Belgianilor, dar că preamăresc chiar, ca ceva eroid, luptele belgienilor, la cari au luat parte și bărbații cari nu sunt cătane, ba până și femeile.

În „The Sphere” dela 22 Aug. se găsește un chip, care înfățișează o femeie încunjurată de copiii sei, pușcînd asupra călăreșilor germani, asupra ulanilor, pe o ușe întredeschisă. Sub chip e scrisă apoi fapta femeii belgiene. Un alt chip arată muncitori înarmați cu coase, tîrnăcoape și ciomege, apărîndu-și averea. În altul: femei belgiene îngenunchie lîngă o targă, pe cere zace un soldat belgian murind.

În privința curagiului femeilor belgiene, foaia scrie, că ele au respins mai multe atacuri de ulani și la Herstal au scos din luptă două mii de soldați germani, turnînd pe ei apă clocotită.

Un ziar francez întărește cele spuse de ziarul englez cu privire la apărarea eroică a femeilor din Herstal. Ziarul scrie că la intrarea Germanilor, orașul era golit de bărbații în stare de-a purta arme. Dar femeile, dintre care cele mai multe lucrătoare într-o mare fabrică de arme, făcuseră jurămint să împedice trupele germane de-a lua fabrica.

Ele se înarmară dar cu revolvere, puști și tot ce putea servi armă, și respinseră de mai multeori atacurile ulanilor, iar după ce li s'au gătat gloanțele, închizîndu-se în casele lor, turnară apă fiartă peste Germanii năvălitori. Se zice că trei mii de germani fuseseră scoși din luptă suferind arsuri grele. Și bătrînii și copiii luă parte la această apărare.

*

Antwerpen-ul căzut!

Berlin, 10 Oct. — Antwerpenul a căzut de ieri (9 Oct.) după amiază, după o împotrivire de aproape două săptămîni. Cîteva forturi din brîul din lăuntru de apărare, au căzut, și prin spărtura lor, oștile germane au putut înainta spre orașul însuși. Regele și guvernul s'au refugiat, urcîndu-se pe corăbii engleze. Armata engleză din cetate le-a coperit retragerea.

Armata apărătoare a cetății a fost și ea urcată pe corăbii, spre a nu fi prinsă. Ea va fi dusă în Franca la lupta cea mare.

Cîteva forturi se mai țin încă, — dar acelea nu pot hotărî asupra stăpînirii peste oraș.

Luptele cu Rușii în Ungaria.

Rușii scoși din Marmaroș-Siget.

Siget 8 Oct. — Rușii, pe cari trupele noastre i-au scos din Marmaroș-Siget, s'au oprit la Nagbooskó, unde așezîndu-se în linie de bătae, fac încercare ca să oprească armata noastră care îi alungă.

Trupele noastre i-au atacat și, din știrile sosite până acum se poate vedea 'nainte, că Rușii, ca și la Uzsook, și aici se vor retrage cu mari pierderi.

Deregătoriile (oficiile) cari părăsiseră orașul la apropierea Rușilor, au venit acum iar' la Marmaroș-Siget și spun că Rușii nici într'un loc n'au aprins. Căștile sunt întregi și în averea orașului nu au făcut pagubă.

Pe la marginea orașului s'au întîmplat cîteva jafuri mai mici, paguba însă e neînsemnată. Deregătoriile sunt iarăși la loc. Trenul, posta, telegraful și telefonul de asemenea.

Munkács 8 Oct. — În comitatul Bereg trenul de postă umblă regulat pîn' la Szolyva, trenurile militare merg pîn' la hotar. Linia ferată iute a putut fi adusă în rîndueală, pentru că drumul de fer n'a prea fost stricat.

E interesant ce spune șeful de postă din Szolyva. Povestește că el era încă în oficiu cînd Rușii au intrat în Szolyva. În noaptea înainte de a sosi Rușii, s'a minunat mult, — zice șeful, — de picăitul neobicinuit al telegrafului. Făcea un zgomot ciudat.

De bună seamă, zice, vr'un cazac rus din vr-o comună din vecini, s'a jucat cu telegraful în posta de acolo, dînd în felul acesta telegrame fără nici un înțeles postei din Szolyva.

În 6 Oct. seara au fost aduși la Muncaci ca prizoneri, 6 cazaci și 8 linieși ruși, fiind prinși la Voloț.

*

ALUNGAREA RUȘILOR

din comit. Bistrița și Solnoc-Dobica.

Ziarul „Magyarország” dela 10 Oct. — are următoarea scri-soare despre cum au venit și ce au pățit Rușii în comitatele ardelene al Bistriței și al Solnoc-Dobicai:

„Bistrița, 9 Oct. — Unele frînturi de ale armatei rusești

năvălitate în comitatul Maramurăș au dat o raită și prin comitatele Bistrița și Solnoc-Dobica.

În comit. Bistrița-Năsăud s'au arătat întii în 5 octobrie a. c. la orele 5. Trei Cazaci au intrat în com. Romuli și au spus primarului, că mîne să-i aștepte cu 5 măji de pîne. Gendarmii de pe coasta din față au pușcat asupra lor, ră-nînd pe un Cozac. Cu asta pa-trula a perit.

La crișmarul din Romuli s'au sălășluit în noaptea aceea 6 cazaci, în casa de pădurari de lîngă crișmă, 30 de Cazaci, iar la un proprietar în stare mai bună, 200 de cazaci. Căzaccii nu s'au dus dimineața la primarul după cele 5 măji de pîne, ci în 6 Oct. dimineața și-au căutat adăpost în Sacial. Aici noaptea au suflat alarm și s'au dus la Visóvölgy. Puteau fi de tot cam 1000 de inși, toți pedestrași, cu 4 tunuri și 3 mașini de pușcat. — Trupele noastre atunci erau pe drum, pentru a lua lupta cu Rușii. Aflînd de asta, au suflat ei alarma în noaptea aceea.

În comuna Romuli, patru oameni din sat s'au luat după ei, să vadă pe unde se retrag, dar au fost prinși de Ruși. Pe cei 4 prinși, Rușii i-au dus la Drágomerfalva aci apoi i-au lăsat liberi, numai caii lor i-au luat. Cu aceasta istoria Rușilor la Bistrița s'a și sfîrșit. În comitat toate deregătoriile au rămas la locul lor și și-au făcut slujba lor.

— La Vișeu-de-sus lupta cu Rușii s'a început ieri (în 8 Oct.) și trupele noastre au oprit pe Ruși pe toată linia.

— În partea de miazănoapte a comit. Solnoc-Dobica, din sus de Erzsébetbánya, de cătră Prieslop, — s'a ivit o ceată de 300 de Cazaci, tot în 5 Octobrie. Solgăbirăul a trimis 30 de gendarmi contra escursionistilor. Atunci Rușii s'au retras pe muntele „Rotunda”, și dacă au văzut că stau în față cu putere puțină, — au atacat pe ai nostri! Gendarmii noștri după ce au făcut mari pagube inimicului, s'au retras.

— Rușii, în calea lor de jaf, au pîrjolit comuna Batiza.

Intr'aceea oștile noastre s'au adunat în număr îndestulitor la locurile primejdite, — la ce Rușii au luat'o la fugă cu mare pierdere de cap. Cu asta comitatul s'a și liberat de inimi-

asa că azi poporațiunea poate fi de tot liniștită.

*

Iar ziarul „Az Est“ are, în aceeași materie, următorul raport:

Cluj, 8 Oct. În com. Bistr.-Năsăud am învins Rușii ce năvăliseră și acolo. Eri au sosit aici mulți refugiați din Bistrița, de unde și deregătoriile s'au dus, dar auzind de respingerea Rușilor, iarăși s'au întors acasă.

Lupta trupelor noastre cu cele rusești, s'a dat la comuna *Téles*, între Bistrița și Marmaroș-Siget. Rușii s'au retras către *Lăpușul Unguresc (Magyarlapos)*, spre apus, lăsînd vre-o patru sute de prinsoneri.

Comisarul guvernial *Bethlen Ödön*, într'o publicațiune către locuitori, spune, că pasul (strîmtoarea) *Radna* și armata noastră numeroasă, va eschide pe viitor orice năvălire din partea Rușilor.

Dej, 8 Oct. — Aripa stîngă a trupelor rusești cari au năvălit în Maramurăș, rupîndu-se de armata principală s'a ivit prin mai multe părți în comitatele Bistrița-Năsăud și *Solnoc-Dobica*.

În 5 Oct. s'a ivit în partea dela miază-noapte a comitatului *Solnoc-Dobica*, deasupra de *Ersébetváros*, din spre *Prislop*, o trupă cam de 300 de cazaci. Comisarului *Bethlen Balázs* i-a făcut de știre pretorele (solgăbirăul) că a trimis în calea cazacilor 30 de jandarmi.

Rușii s'au tras napoi întii pe dealul *Rotunda*, cînd au văzut însă că puterea noastră armată e puțină, au atacat pe jandarmi.

Jandarmii, pricinuind pierderi mari Cazacilor, au trebuit să se retragă. Rușii au aprins comuna *Batiza*.

După aceasta au sosit trupe de ale noastre în număr corăspunzător, cari au fugărit pe Ruși.

*

Soldați germani în luptele din Maramurăș.

Huszt, 8 Oct. — Soldați răniți din luptele ce se dau în jurul Marmaroș-Sigetului, au sosit azi aici, de unde vor fi duși mai departe. Publicul i-a primit cu drag,

înzestrîndu-i din belșug cu de ale mîncării.

Între soldații nostri au fost și mulți soldați germani răniți, cari toți se țin de trupele germane ce luptă în *Maramurăș*, unită cu armata austroungară.

Cînd publicul a văzut soldații îmbrăcați în monedure nemțești, a izbucnit în urale, strigînd:

— *Hoch Deutschland! Hoch Kaiser Wilhelm!* (Trăiască Germania! Trăiască împăratul Wilhelm!).

Acești soldați germani răniți fac parte din trupele germane și bavareze, cari împreună luptă cu trupele austroungare la poalele Carpaților.

Locuitori din Siget. adăpostiți la Budapesta.

Despre cum au ajuns la Budapesta refugiații din Siget, în ajunul năvalei rusești, o foaie din Pesta scria:

Budapesta, 4 Oct. — Din Siget au sosit la Budapesta peste două mii-cincisute de oameni, — mai cu seamă de cei săraci, — fugind din calea Rușilor. Pentru aceștia s'a ținut sfat la casa primăriei, fiind de față la această sfătuire, afară de primarul *Bárczy*, șeful poliției: *Boda* și viceprimarii *Body* și *Festetics*.

S'a hotărît, că orașul Budapesta ia sub scutul seu pe fugari, ajutîndu-i cu bani și dîndu-le de mîncare și locuință în edificiile școalelor din oraș și prin alte locuri.

Fugiții, în noaptea din Joi spre Vineri, au părăsit orașul Siget, cînd întreg orașul a fost alarmat prin baterea de tobe și pușcături de ale husarilor, după ce cu placcate se dase de știre încă mai nainte, că nu trebuie să-i fie frică nimănui, că deregătoriile orașului vor face cunoscută locuitorilor, la vremea sa, apropierea Rușilor.

Intr'adevăr fugiții noaptea au plecat la gară, unde îi așteptau trenuri lungi de poavară

Oficiul comitatului, fișpanatul, perceptorarul și băncile au părăsit orașul cu vre-o zi două mai nainte, mutîndu-se la *Huszt*. Negustorii, cu zile

nainte îngrijindu-se de fugă, și-au trimis marfa din oraș.

Azi ei s'au putut întoarce iarăși, precum s'au și întors cei mai mulți la ale lor. Și n'au aflat nimic stricat de Ruși.

„Durerile Românilor“ și lecuirea lor.

Se știe, că săptămîna trecută bărbații conducători ai României au ținut sfat între ei, anume ministrul-președinte Brătianu, cu președinții celor două partide conservatoare din opoziție, dnii Marghiloman și Tache Ionescu, și așa s'au înțeles între ei, că nu află îndemn pentru a schimba ceva în ținuta de până aci a României; în desfășurarea războiului, nu s'a ivit nimic ce să îndreptățească vre-o schimbare în ținuta Țării. Țara are să rămînă și mai departe neutră, neamestecată în războiu.

Ziarul „Pester Lloyd“, foaie oarecum oficioasă a guvernului din Pesta, arătîndu-și bucuria pentru ținuta cuminte a conducătorilor României, — scrie un articol prin care dă părerea, că și monarhia noastră trebuie să fie oarecum mulțumitoare României pentru ținuta ei aceasta, și în acest scop guvernul din Pesta să iee în dreaptă socoteală durerile Românilor din această țară, și să le lecuiască pe cît e cu putință.

Aceste cereri, ziarul din Pesta află că sunt mai mult ori mai puțin îndreptățite în 3 puncte:

1. În ce privește legea școlară, pe care propune ca guvernul să o iee sub nouă cercetare și s'o schimbe așa, ca să i se iee ascuțiturile supărătoare, să fie mai dulce și cu școala română din țară.

2. Legea de alegeri încă s'o schimbe într'acolo ca să poată intra și dintre Români mai mulți inși ca deputații în dieta din Pesta, decît ar putea după legea de azi.

3. Să se deie iertare osîndiților politici dela noi.

Ziarele noastre luînd știre de acest articol, care pare a oglindi în sine gîndurile însuși guvernului din Pesta, se arată puțin încîntate de aceste făgăduințe zgîrcite, — căci, zic ele, poporul român a arătat chiar

în aceste zile de așa grea cum-pănă pentru patrie, o purtare atît de patriotică în înțelesul nobil al cuvîntului, — văr-sîndu-și cu bravură uimitoare singele în contra celor ce au venit să ne atace țara, încît par'că ar avea drept să aștepte făgăduința unui viitor mai bun ca cel pus în vedere cu atîta zgîrcenie de ziarul din Pesta.

NOUȚĂȚI

DI Dr. Serafin Trif, avocat în Geoagiul de Jos, a fost greu rănit în o luptă mai nouă cu Sirbii și ca rănit a căzut apoi în prisoare la Sirbi.

Comanda militară a vestit despre asta camera advocațială din Arad, ca apoi ea să vestească familia ofițerului rănit.

DI Dr. Trif mersese în Bosnia cu aproape o lună de zile nainte de mobilizarea obștească. Fusese chemat acolo la deprinderea de arme de 28 zile, ca ofițer de rezervă. În timpul acesta o venit mobilizarea și acolo a rămas. Iar acum l'a ajuns soartea pe care o vestește comanda sa militară.

Spre știre.

— Abonaților la numărul de Lunia —

Facem cunoscut, că acesta e cel din urmă număr ce se mai trimite acelor abonați ai nostri la numărul de Lunia, cari au trimis 1 cor. 50 fil. pentru aceste foi până la 1 Octobrie (v.), iar pentru Octobrie—Nov.—Decembre n'au trimis încă renoirea abonamentului.

Aci credem de lipsă o mică lămurire:

La începutul scoaterii acestui număr de Lunia, am statorit prețul lui în 1 cor. 50 fil. pe abia 2 luni și ceva, — iar acum am scăzut prețul aceluși la jumătate, intrucît dăm acest număr de Lunia cu numai 1 cor. 20 fil. timp de trei luni de zile.

Asta e a se înțelege așa: La început avînd abonați (înainte plătitori) puțini la acest număr nou, cheltuelile de scoatere a lui, se împărțeau pe mai puțini părtași, și așa trebuia să le socotim partea mai scumpă, ca să iasă cheltuala. Acum, că și abonații la acest număr au mai sporit, putem scădea partea unuia fiecăruia, căci mulți, punînd la olaltă și sume mai mici, tot iese socoala. La început abia tipăream 2000 de foi Lunia, azi tipărim aproape 5000, și de aceea le putem da mult mai ieftin și pe timp mai îndelungat, în asemănare cu abonamentul cel dela început.

Totuși nu-l putem da așa de ieftin, ca, de pildă, numărul de Joia, cu care, pentru 1 cor. 25 fil. (cît se vine pe 3 luni), dăm și „Foaia Interesantă“, și tot ne iese socoala. Cest de Lunia e, în felul seu, scump, pe lingă cel de Joia.

Dar asta de ce e așa? Pentru că numărul de Joia trece în peste 12.000 exemplare, iar cel de Lunia abia se apropie de 5000.

Cînd și la numărul de Lunia vor sporî abonații în măsură ce să apropie pe cel de Joia, — vom scădea și mai mult prețul și la acest număr.

— Rugăm drept aceea, ca, acei cari ați avut acest număr, să grăbiți a-l abona acum mai departe pînă la sfîrșitul anului, — ba a îndemna și pe alții, pe cîți au numărul de Joia, a-l abona și ei, cu toții, — căci așa apoi, cu ajutorul lui Dzeu, dela Anul-Nou încolo, vom putea face o nouă scădere a prețului numărului de Lunia.

— Cel-ce, scumpindu-se a da 40 fil. pe lună (abia ați se vine, cum dăm foaia cu 1 cor. 20 fil. pe 3 luni), nu-și abonează și acest număr de Lunia, se lipsește de știri adesea foarte însemnate, fără de care nu poate pricepe totdeauna și deplin, știrile din numărul de Joia! Căci, precum vedeți, noi și numărul de Lunia îl facem așa de îngrijit și de sine stătător, ca și pe cel de Joia și în cel de Joia nu putem repeta încă odată știrile de Lunia.

CĂUTĂM

vînzător pentru „Libertatea” în Alba-Iulia! Vinde cîte 300 din fiecare număr. Are cîștig frumos.

8 cărți mari
cu: numai **9 cor.**

„FOAIA INTERESANTĂ”
pe anii

1906, 1907, 1908, 1909, 1910,
1911, 1912 și 1913,

legată în volume întregi (cărți de sine). Fiecare an dă o carte de 200 fețe și mai mult cu sute de chipuri, sute de poezii, nuvele, schițe, poezii populare, glume și altele, — plăcute, ușoare de înțeles pentru ori-ce om din popor.

Ori-care din aceste volume, (fiecare cuprinzînd „Foaia Interesantă” de pe cîte un an), — legat în table moi, să vînd singuratec, ori 2—3, sau toate la un loc.

— Prețul cîte unei cărți (volum) de sine e 1 cor 40 fileri, trimis acasă franco (posta plătită).

2 volume (ori care) să trimit în pachet de postă franco-recomandat, pentru 2 cor. 80 fileri.

3 volume (ori-care) să trimit în pachet franco-recomandat pentru numai 4 cor.

4 volume (ori-care) să trimit franco-recomandat pentru 5 cor.

— Toate 8 volumele să trimit pentru numai 9 coroane!

— Pentru America și România fiecare volum costă 2 coroane.

— Fără bani nu să trimit nimănui, nici cu rambursă. Trimiteți banii înainte.

Să pot căpăta dela Administrația „Libertatea” din Orăștie, sau dela „Librăria Națională” de aici.

Nr. 6039—1914
conzist.

Publicare de licitațiune.

Pentru exarindarea vămii tîrgului din orașul Blaj, și din comuna Mănărade, să va ține licitație publică în Blaj la 30 Noemvrie st. n. 1914 la 11 oare a. m. în cancelaria advocațională arhidiecezană.

Dreptul, aparținător fondului Catedralei, de a culege vama tîrgului din Blaj și Mănărade, să va esarinda pe trei ani succesivi din 1 Ianuarie 1915 începînd

Prețul de strigare este 6000 coroane.

Condițiile de licitare și esarindare să pot vedea în cancelaria advocatului arhidiecezan.

Cei ce voesc a lua partea la licitație, sunt obligați a depune un vadiu de 600 coroane în bani gata, ori hirtii de valoare notate la bursa din Budapesta.

Ofertele prezentate în scris, pînă la terminal de mai sus, să vor lua numai atunci în considerare, dacă se vor face pe lingă accludarea vadiului amintit și pe lingă declarația, că oferentul cunoaște condițiunile de licitare.

Blaj la 3 octomvre 1914.

Dr. Iuliu Maniu,
advocat arhidiecezan.
(1132) 1—2.

Nr. 6039—1914
conzist.

Publicare de licitațiune.

Pentru esarindarea podului cu drept de vamă dintre opidul Blaj și comuna Veza și a celui din capătul din jos a satului Blaj, adecă a podurilor de vamă de peste Tîrnava-mică aparținătoare Domeniului Metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș se va ține licitație publică în Blaj la 30 Noemvrie 1914 la 11 ore a. m. în cancelaria advocațională arhidiecezană.

Podurile mai sus amintite, să vor esarinda pe trei ani succesivi dela 1 Ianuarie 1915 începînd.

Prețul de strigare este 4200 coroane.

Condițiunile de esarindare se pot vedea în cancelaria advocatului arhidiecezan.

Ceice doresc a lua partea la licitație, sunt obligați a depune un vadiu de 420 coroane în bani gata, ori hirtii de valoare notate la bursa din Budapesta.

Ofertele prezentate în scris pînă la acel termin să vor lua numai atunci în considerare, dacă se vor face pe lingă accludarea vadiului de mai sus și pe lingă declarația, că cunosc condițiile de licitare.

Blaj la 3 octomvrie 1914.

Dr. Iuliu Maniu,
advocat arhidiecezan.
(1432) 1—2.

Nou!

Dela 1 Octobře pînă la Anul-Nou

— așadar 3 luni de zile —

dăm „LIBERTATEA” cu următorul preț:

Numărul de Joia, cu „Foaia Interesantă” împreună, cu 1 cor. 20 fil.

Numărul de Lunia, dela 1 Oct. pînă la Anul-nou, iar cu 1 cor. 20 fil.

Cel-ce dară, neavînd foile noastre, voește a intra ca abonat (nainte plătit) nou, să trimită cor. 240 și va primi foile de acum pînă la Anul-nou tot de 2-ori pe săptămână!

— Rugăm cetiți această vestire și altor cetitori din sat, cari nu au azi aceste foi!

2 învățăcei

se primesc în franzelăria (chiflăria) subscrisului.

Etatea dela 14 ani în sus.

Petru Moga,
franzelar în Blaj,
(Balázsfalva).
1-3 (1430)

Să caută

1-2 calfe de pantofar pentru lucru bărbătesc și femeesc.

A se adresa la

Ioan Vărmăgean,
măestru pantofar,
Orăștie-Szászváros,
Str. Timarilor Nr. 21.
2-3

Casette de

hîrtii de epistolă

cu inscripția românească:

„VIORELE”

și

„LĂCRĂMIOARE”

se găsesc la

„Librăria Dr. S. Bornemisa”

în Orăștie (Szászváros).

Pentru recruți!

Recruții cari voesc să se pregătească pentru armată înainte ca să le fie mai ușor serviciul, să comande dela „Librăria Națională” S. Bornemisa, Orăștie, cartea cea mai de lipsă la miliție,

așa numita

„VORSCHULE”

sau Școala pregătitoare pentru pușcat. Cartea aceasta e foarte folositoare pentru fiecare soldat și are de ea neapărată lipsă fiecare șargă pentru instruirea soldaților.

Prețul: 45 fileri franco.

Frizer nou în Orăștie.

Fac prin aceasta cunoscut onoratului public din loc și jur, că mi-am deschis în Orăștie, în drumul țării, lângă prăvălia dlui Corvin, (în fosta prăvălie Jurkovits):

BARBIERIE și FRIZERIE,

arangeată modern și condusă de mine, după ce am praxă îndelungată în țară și străinătate!

Rog onoratul public, inteligență și popor, din loc și jur, a mă cerceta cu încredere

Cu stimă:

Filip Schiopu, friser.

(o)

THE NATIONAL BANK OF THE REPUBLIC, Chicago, Ill.

Capital și surplus 3 milioane de dolari.
Fonduri peste 30 milioane de dolari.

Singura mare bancă de stat în West, cari își are secție românească.

După depuneri solveste 3% interese.

Trimiteri de bani prin telegram **gratis** 500 coroane

ori sume mai mari trimitem prin telegram fără vre-o suprasolvire, iar banii în ziua următoare îi plătim în țara veche.

Spese pentru telegram nu luăm!

Noi nu numai că promitem, ci banii în ziua următoare îi și plătim primitorului, pentru-că noi banii îi trimitem de-adreptul din Chicago cu telegram. — în vreme ce banii trimiși prin ați bancheri sunt pe cale cu posta la New-York, noi i-am și plătit deja în țară — Trimiterile prin postă, mulțumită unui mod până acum necunoscut, îi plătim în țară cu 4—5 zile mai repede ca ori-și-cine altul. — **Cearcă și te vei convinge.** — După fiecare trimitere, dăm fiecăruia rețepsul postal original din țară. — Cere coala de trimitere (maniorcă).

THE NATIONAL BANK OF THE REPUBLIC
39 So. La Salle Str. Cornel Monroe, Chicago, Ill.

(0000) 17—

(Vis-à-vis de Consulatul Austroungar)

„Cele mai frumoase!“

Așa să chiamă volumașul de poezii populare scoase acum de sub tipar de „Librăria Națională“ dela Orăștie, poezii alese de dl Seb. Bornemisa, redactorul revistei „Cosinzeana“.

Cel cărora vă plac poeziile populare (și la toată lumea plac pentru farmecul din ele!), cumpărați-vă această cărțică de poezii populare și veți avea o neîncetată plăcere citindu-le, căci ele sunt într'adevăr, cum le spune titlul cărții: „Cele mai frumoase“!

Prețul 60 fileri, trimise franco.

Pentru americani.

Anul I. II. și III. din „Böbirnaci“ dînd cîte un volum de 100 pagine, cu mii de glume, umor, satiră, — foarte producătoare de haz, — le avem legate în volume deosebite, pe care le vindem cu 35 cenți unul, trimis franco recomandat la America.

Administrația „Libertatea“
în ORĂȘTIE (Szászváros)
sau la Librăria Națională, tot aici.

Redactor resp. Ioan Mota.

„Atelierul de țesături și cusături românești“ din Orăștie (Szászváros)

dă împrumut:

pentru serate și baluri: *porturi femești*: de Orăștie, Pădureancă și Tulgheș, pentru taxa de folosință a costumului cor. 10.— plus spesele de porto. *Costume de Călușeri* pentru taxa de folosință a unui costum cor. 5.— plus spesele de porto.

Are de vânzare:

costume complete port de Tulgheș à cor. 100.—

costume complete port de Orăștie à cor. 160.—

costume complete port de Pădureancă à cor. 120.—

Primește comande de tot felul și execută după modele din Atelier.

(1134) 15—

Podoaba de casă, frumoase și ieftine.

Potrete colorate pe sticlă și așezate în cadre frumoase, după ori-ce fotografie bună sau clișeu

Icoane lucrate pe sticlă în motive românești, cu sîdef și

„BANCA DE ASIGURARE“

— cea românească —

dela SIBIU, zisă: »BANCA GENERALA DE ASIGURARE« — face cunoscut marelui obște românești, că în aceste zile grele și pline de primejdii, primește asigurări nu numai contra pagubelor *de foc, de grindină* (baterea pietrii), contra spargerii, etc., — ci și

asigurări asupra vieții

și anume așa, că contractul are putere și pentru timpul de războiu. Plătește adecă — potrivit condițiilor (legătuielilor) din contract, și asigurarea celor căzuți în războiu ori morți pe urma rănilor ori boalelor căpătate în războiu.

Toți cîți aveți a vă asigura edificiile contra focului, sau nutrețele, — sau cei-ce ați voi să aveți o asigurare asupra vieții pentru ca la caz de moarte, venită din orice primejdie a zilelor acestora rele, — familia să vă capete o sumă oarecare, —

— faceți-vă asigurările la

„Banca Generală de Asigurare“

— cea românească —

din Sibiu (Nagyszeben).

imitațiuni de mărgăritare, provăzute cu cadre poleite, bronzate ori aurite cu aur veritabil (Ducatem Gold) cea mai splendidă podoabă pentru ori ce casă românească

Tabernacle-Chivoturi, cruci rapide, iconostase în miniatură ca altare de casă cu prețuri foarte ieftine execută prompt și repede, ear comercianților le dă rabat corespunzător.

IOAN BACIU

artist-amator,

în Sajosolymos u. p. Nagysajó.

MEDICII

recomandă ea foarte potrivit leac contra tusei

KAISER

Caramelle

pectorale

cu cel „3 brazi“.

Milioane de inși le folosesc în contra

TUSEI

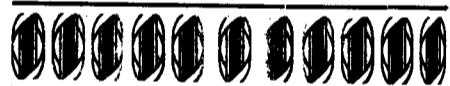
răgușelei, guturaiului, flegmei și tusei măgărești.

6100 de atestate autentice de not. publ. garantează efectul sigur.

Sunt bonboane cu un gust foarte plăcut!

Se găsesc în pachete de 20 și 40 fil., și în doze de 40 fil.:

în Orăștie Apot. N. VLAD.
în Dobra Apot. W. UNBERATH, și în alte apotece.

VINURI

vechi și noi — de vindut!

Adresați-Vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos), PETRU BENEA, căci Vă trimite numai *vinuri bune, curate* și pe lângă prețurile cele mai moderate!

Anul 1911. Vinuri vechi:

	Anul 1911	Anul 1912
Vin alb — — —	70	60
Rizling — — —	72	62
Roșu de Miniș — 1·00	90	
Carbenet — — 1·10	—	

Anul 1913. Vinuri noi:

Vin alb — — —	—46
Rizling — — —	—48
Șiller — — —	—50

Rachie de trevere (comină) K. 1.60.
Rachie de comină, specialit. K. 2.20

Prețurile sunt semnate după litru, în fileri. Vinurile și rachia să expedieze sub îngrijirea proprie, dela 50 litri în sus, cu rambursă. *Vase împrumutate pe timp de 2 luni.* Pentru calitatea vinului garantez:

(1211) 39— **PETRU BENEA,**
proprietar de vii în Șiria Világos, (Arad. m.)

